

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

Factors predicting smoking avoidance behaviors among high-school students

นิศากร โพธิมาศ แสงเดือน อภิรัตน์วงศ์ ภัทรมนัส พงศ์รังสรรค์ และมาณิกา เพชรรัตน์

Nisakorn Pothimas, Sangdun Apirattanawong, Phattharamanat Pongrangsarn, and Manika Petcharat

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Faculty of Nursing, Naresuan University

บทคัดย่อ

การวิจัยภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาที่มาร่วมงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 30 มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 148 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอาสาสมัคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก-ลำดับ ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (57.4%) อายุเฉลี่ย 16.68 ปี เคยสูบบุหรี่ ร้อยละ 7.4 อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ 14.27 ปี สาเหตุที่สูบบุหรี่คืออยากรู้อยากลอง ปัจจัยทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ได้แก่ ทักษะคิดต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ระดับปานกลาง (OR = -1.17, 95% CI = -2.064 ถึง -0.275) การกำกับดูแลของบิดามารดาระดับน้อย (OR = -3.64, 95% CI = -5.495 ถึง -1.776) และปานกลาง (OR = -1.27, 95% CI = -2.158 ถึง -0.372) และมาตรการทางสังคมระดับน้อย (OR = -1.20, 95% CI = -2.335 ถึง -0.065) โดยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้ ร้อยละ 48.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่, นักเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

This cross-sectional study aims to examine predicting factors on smoking avoidance behavior among high-school students. Participants were 148 high-school students attending the 30th Thailand National Science Week, Naresuan University with voluntarily recruitment. Data collection was performed by using self-administered questionnaires. Descriptive statistics and ordinal logistic regression analysis were employed for data analysis.

Corresponding author E-mail: nisakorn@nu.ac.th

วันที่รับบทความ: 16 มีนาคม 2563 วันที่ตอบรับบทความ: 3 ธันวาคม 2563

Results reveal that majority of the participants are female (57.4%) with the average age of 16.68 years old. Seven point four percent of the participants have had experience of tobacco smoking. The average age of the first smoking is 14.27 years old and the reason for their first smoking is to try once. Predictive factors of smoking avoidance behavior among high-school students include attitude towards smoking avoidance behavior at the moderate level (OR = -1.17, 95% CI = -2.064 to -0.275), parents' supervision at the low level (OR = -3.64, 95% CI = -5.495 to -1.776) and at the moderate level (OR = -1.27, 95% CI = -2.158 to -0.372), and social regulations at the low level (OR = -1.20, 95% CI = -2.335 to -0.065) with overall prediction power of 48.7 percent at $p < .05$.

Keywords: Smoking Avoidance Behavior, High-school Student

ความสำคัญของปัญหา

ผลสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นไทยพบว่า ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป เป็นผู้สูบบุหรี่ 10.7 ล้านคน (ร้อยละ 19.1) อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ คือ 16.2 ปี ซึ่งเพิ่มขึ้นจากพ.ศ. 2557 คือ 15.6 ปี การสูบบุหรี่ของวัยรุ่นโดยเฉลี่ย 8.1 มวนต่อวัน วัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีอัตราการสูบบุหรี่ ร้อยละ 18.0 (ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อควบคุมยาสูบ มหาวิทยาลัยมหิดล [ศจย.], 2561) การสูบบุหรี่จะส่งผลทำให้เกิดโรคหลอดเลือดหัวใจ โรคถุงลมโป่งพอง รวมถึงควันบุหรี่ยังไปเพิ่มความถี่และความรุนแรงให้กับอาการหอบหืด (อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์, 2559) ทำให้มีอาการแสบปรวน ก้าวร้าว ซึมเศร้า และอาจส่งผลทำให้เกิดความเจ็บป่วยทางจิต มีความบกพร่องในการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น แยกตนเอง ไม่เข้าสังคม เป็นที่รังเกียจของบุคคลในสังคม (อารยา ศรีโพธิ์, 2562) ดังนั้น การส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่จึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการช่วยป้องกันความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพดังที่ได้กล่าวมา

พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ หมายถึง การไม่สูบบุหรี่ หรือการเลือกทำกิจกรรมที่เหมาะสมทดแทนการสูบบุหรี่ (พรพัชร ศิริอินทราพร, 2550) รวมถึงการกระทำที่แสดงออกถึงการป้องกันตนเองที่จะไม่ให้มีการสูบบุหรี่

พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่นั้นมีความสำคัญ คือ เป็นประเด็นด้านแรกของพฤติกรรมที่จะช่วยป้องกัน หรือลดความเสี่ยงของบุคคลที่ไม่ให้เข้าไปมีพฤติกรรมสูบบุหรี่ต่อไป จากโมเดลเชิงนิเวศวิทยา (Ecological model) ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยระดับภายในตัวบุคคล ระดับระหว่างบุคคล ระดับองค์กร ระดับชุมชน และระดับนโยบาย (McLeroy, Bibeau, Steckler, & Glanz, 1988) ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นพบว่า ปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) *ทัศนคติต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่* เป็นความรู้สึกทางบวกและรู้ถึงผลดีของการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ จะส่งผลทำให้เกิดแรงจูงใจในการที่จะมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ (พรพัชร ศิริอินทราพร, 2550) 2) *การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่* ซึ่งเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลที่สำคัญ มีผลต่อการตัดสินใจในการกระทำของบุคคล เป็นความรู้สึกมั่นใจและเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถหลีกเลี่ยง หรือไม่ทำพฤติกรรมเสี่ยงถึงแม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงได้ (สุรรัตน์ เวียงกมล, พรนภา หอมสินธุ์, และรุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์, 2560) 3) *การกำกับดูแลของบิดามารดา* พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมสูบบุหรี่มี

การควบคุมของบิดามารดาน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรม การสูบบุหรี่ (นิภาวรรณ หมีทอง, 2551) 4) *สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน* การมีสภาพแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียนเป็นปัจจัยป้องกันการสูบบุหรี่ของนักเรียนชาย (Teodoro, Cerqueira-Santos, de Moraes, & Koller, 2008) ดังนั้น สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม หลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนได้ 5) *การเข้าถึงบุหรี่* โดยการเข้าถึงบุหรี่ได้ง่ายเป็นการส่งเสริมให้มีการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น (World Health Organization, 2019) จากการ ศึกษาของ สุวีรัตน์ เวียงจกมล และคณะ (2560) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าถึงบุหรี่ได้ง่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการ สูบบุหรี่ในระยะแรก 2.9 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าถึงบุหรี่ ได้ยาก และ 6) *มาตรการทางสังคม* ซึ่งเป็นปัจจัยในการ ช่วยป้องกันการสูบบุหรี่ โดยพบว่าการควบคุมการบริโภค บุหรี่ โดยเฉพาะการออกกฎหมาย และการขึ้นภาษีบุหรี่มี ผลในเชิงการป้องกันการสูบบุหรี่ในเยาวชนไทย (จริย์ อุสาหะ, วิฑิตพร กันวิหค, เสธณีย์ จุฬาสรีกุล, และวิไลลักษณ์ หฤพรพงษ์, 2558) ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น จึงมีบทบาท สำคัญในการเป็นตัวกลาง (Mediators) เพื่อเปลี่ยนแปลง การรับรู้และพฤติกรรมของบุคคล ที่ส่งผลให้วัยรุ่นมีแนว โน้มที่จะมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่

จากการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของศูนย์วิจัย และจัดการความรู้เพื่อควบคุมยาสูบ พบว่า วัยรุ่นอายุ 15 ปีขึ้นไปของจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ. 2560 มีอัตราการสูบบุหรี่เท่ากับ ร้อยละ 17.35 จัดอยู่ในอันดับที่ 38 ของประเทศ (ศจย., 2561) แม้อัตราการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในจังหวัด พิษณุโลกจะเป็นพื้นที่ที่มีการสูบบุหรี่ในระดับปานกลาง แต่ในสถานการณ์จริง พบว่า การสูบบุหรี่ของวัยรุ่นมีแนว โน้มเพิ่มขึ้น รวมถึงวัยรุ่นที่เลิกบุหรี่ได้แล้ว ส่วนใหญ่มีแนว โน้มกลับไปสูบบุหรี่ซ้ำ (พิษณุโลกฮอตนิวส์, 2562) ผลกระทบจากการสูบบุหรี่ ทำให้จังหวัดพิษณุโลกมีผู้ป่วยที่เข้า รับการรักษาเนื่องมาจากการสูบบุหรี่ปีละ 9,581 ครั้ง นอน ในโรงพยาบาลเฉลี่ยครั้งละ 6 วัน มีค่าใช้จ่ายในการรักษา

พยาบาลเฉลี่ยวันละ 10,419 บาท รวมเป็นเงิน 62,519 บาท ต่อครั้ง เป็นค่าใช้จ่ายโดยรวมของทั้งจังหวัดมากถึง 599 ล้านบาทต่อปี (มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่, 2561) การสูบบุหรี่จึงส่งผลเสียทั้งต่อตนเอง สังคมและเศรษฐกิจ การศึกษาเรื่องนี้จึงมีความสำคัญ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนาแนวทางส่งเสริมพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ เพื่อช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางด้าน สุขภาพกาย สุขภาพจิต รวมถึงปัญหาทางสังคมและ เศรษฐกิจได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดยใช้ตัวแปร ทำนาย 6 ตัว ได้แก่ ทักษะคิดต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ การกำกับดูแลของบิดามารดา สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การเข้าถึงบุหรี่ และมาตรการทางสังคม

สมมติฐานการวิจัย

ทัศนคติต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ การกำกับดูแลของบิดามารดา สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การเข้าถึง บุหรี่ และมาตรการทางสังคม สามารถร่วมกันทำนาย พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายได้

กรอบแนวคิดการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัย ได้มาจากโมเดลเชิงนิเวศวิทยาซึ่งประกอบด้วยปัจจัยระดับ ภายในตัวบุคคล ปัจจัยระดับระหว่างบุคคล ปัจจัยระดับ องค์กร ปัจจัยระดับชุมชน และปัจจัยระดับนโยบาย (McLeroy et al., 1988) โดยแต่ละปัจจัยมีอิทธิพลต่อการ เกิดพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ชนิดของการวิจัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทำนาย (Predictive design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มาร่วมงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 30 มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 18,750 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 148 คน เลือกตัวอย่างแบบอาสาสมัคร คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G* Power สำหรับการวิเคราะห์การถดถอยพหุที่มีตัวแปรทำนายจำนวน 6 ตัว กำหนดระดับความเชื่อมั่น (α) .05, อำนาจการทดสอบ ($1-\beta$) .90, ค่าขนาดอิทธิพล (effect size) .15 (Cohen, 1988 อ้างใน ธวัชชัย วรพงศธร และ สุริย์พันธุ์ วรพงศธร, 2561)

เครื่องมือวิจัย เป็นแบบสอบถาม มี 8 ส่วน จำนวน 80 ข้อ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เคยสูบบุหรี่หรือไม่ อายุที่เริ่มสูบ สาเหตุที่สูบบุหรี่ ปัจจุบันยังสูบบุหรี่หรือไม่ มีบุคคลในครอบครัวสูบบุหรี่หรือไม่ และมีเพื่อนในกลุ่มสูบบุหรี่หรือไม่

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ใช้แบบวัดการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ของ พรพัชร ศิรินทราทร (2550) จำนวน 14 ข้อ ใช้มาตราประมาณค่า 6 ระดับ กำหนดคะแนน 1-6 แปลผลระดับโดยใช้คะแนนรวม ดังนี้ 14-41 คะแนน หมายถึง ระดับต่ำ 42-69 คะแนน หมายถึง ระดับปานกลาง และ 70-84 คะแนน หมายถึง ระดับสูง

ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ใช้แบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ของ พรพัชร ศิรินทราทร (2550) จำนวน 24 ข้อ ใช้มาตราประมาณค่า 6 ระดับกำหนดคะแนน 1-6 แปลผลระดับโดยใช้เกณฑ์คะแนนรวม ดังนี้ 24-71 คะแนน หมายถึง ระดับต่ำ 72-119 คะแนน หมายถึง ระดับปานกลาง และ 120-144 คะแนน

หมายถึง ระดับสูง

ส่วนที่ 4 การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ใช้แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ที่พัฒนาโดย Ford, Diamond, Kelder, และ McAlister (2009) แปลเป็นภาษาไทยโดย สุวีริรัตน์ เวียงกมล และคณะ (2560) จำนวน 4 ข้อ ใช้มาตราประมาณค่า 4 ระดับ กำหนดคะแนน 1 คะแนน = ไม่มั่นใจเลย ถึง 4 คะแนน = มั่นใจมาก การแปลผลระดับใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม หมายถึงระดับต่ำ และมากกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม หมายถึงระดับสูง

ส่วนที่ 5 การกำกับดูแลของบิดามารดา ใช้แบบสอบถามการกำกับดูแลของบิดามารดา ของ ชลลดา ไชยกุลวัฒนา, ประกายดาว สุทธิ, และวิชานีย์ ใจมาลัย (2560) จำนวน 8 ข้อ ใช้มาตราประมาณค่า 4 ระดับ กำหนดคะแนน 1 คะแนน = ไม่เคย ถึง 4 คะแนน = เป็นประจำ แปลความหมายระดับใช้เกณฑ์คะแนนรวมดังนี้ 8-18 คะแนน หมายถึง ระดับน้อย 19-25 คะแนน หมายถึง ระดับปานกลาง และ 26-32 คะแนน หมายถึง ระดับดี

ส่วนที่ 6 สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน พัฒนาโดยผู้วิจัย จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 7 การเข้าถึงบุหรี่ จำนวน 7 ข้อ และ

ส่วนที่ 8 มาตรการทางสังคม จำนวน 4 ข้อ พัฒนาโดยผู้วิจัย ทั้ง 3 ส่วนนี้ใช้มาตราประมาณค่า 4 ระดับ กำหนดคะแนน 1 คะแนน = ไม่จริง ถึง 4 คะแนน = จริงที่สุด การแปลผลระดับใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ ค่าเฉลี่ย 1.00-2.00 หมายถึง ระดับน้อย 2.01-3.00 หมายถึง ระดับปานกลาง และ 3.01-4.00 หมายถึง ระดับสูง

คุณภาพของเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาขึ้นไปตรวจความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน หาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity index [CVI]) ของแบบสอบถามส่วนที่ 6-8 ได้เท่ากับ 0.84, 1.00, และ 0.92 ตามลำดับ และหาความเชื่อมั่น

(Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Burns & Grove, 2009) ได้เท่ากับ 0.80, 0.90, 0.98, 0.91, 0.91, 0.80, และ 0.89 ตามลำดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้เวลาระหว่างวันที่ 19-20 สิงหาคม 2562

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เอกสารรับรองฯ เลขที่ 484/62 ลงวันที่ 5 กันยายน 2562 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รายละเอียดการดำเนินการวิจัย และการรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคล มอบเอกสารชี้แจงโครงการวิจัยและใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ให้เวลานักเรียนตัดสินใจในการเข้าร่วมอย่างอิสระด้วยความสมัครใจ หรือจะยกเลิกหรือถอนตัวออกจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้ตามที่ต้องการโดยไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนแต่อย่างใด ผู้ที่ยินดีตอบแบบสอบถามได้ลงนามในใบยินยอม

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนที่มาร่วมงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 30 มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ยินดีตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ให้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 20-30 นาที และเก็บกลับทันทีที่ตอบเสร็จ หลังจากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ใช้สถิติเชิงบรรยาย และการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกลำดับ (Ordinal logistic regression analysis)

ผลการวิจัย

1. นักเรียนจำนวน 148 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.4) อายุเฉลี่ย 16.68 ปี (SD = 0.89) ร้อยละ 42.6 กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 7.4 เคยสูบบุหรี่ อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ เท่ากับ 14.27 ปี (SD = 2.57) สาเหตุส่วนใหญ่ที่สูบบุหรี่มาจากความอยากรู้อยากลอง
2. นักเรียนมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ในระดับสูง ร้อยละ 50.0 ระดับปานกลาง ร้อยละ 49.3 และระดับต่ำ ร้อยละ 0.7 ส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.8 มีทัศนคติต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่อยู่ในระดับสูง และ ร้อยละ 80.4 มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่อยู่ในระดับสูง นักเรียน ร้อยละ 49.3 มีการกำกับดูแลของบิดามารดาอยู่ในระดับดี ร้อยละ 44.6 มีสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งเสริมการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 42.6 มีมาตรการทางสังคมที่ส่งเสริมการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่อยู่ในระดับสูง แต่การเข้าถึงบุหรี่ มีเพียงร้อยละ 8.8 ที่เข้าถึงได้ในระดับสูง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.1 อยู่ในระดับปานกลาง (ตาราง 1)

ตาราง 1 จำนวน (f) และร้อยละ (%) ของนักเรียนที่มีทัศนคติต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ การกำกับดูแลของบิดามารดา สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การเข้าถึงบุหรี่ และมาตรการทางสังคมในระดับต่างๆ จำแนกตามระดับของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ (n = 148)

ตัวแปร	พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่			
	รวม	ต่ำ (n=1)	ปานกลาง (n=73)	สูง (n=74)
	f (%)	f (%)	f (%)	f (%)
ทัศนคติต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่				
ต่ำ	0 (00.0)	0 (0.0)	0 (00.0)	0 (00.0)
ปานกลาง	61 (41.2)	1 (0.7)	45 (30.4)	15 (10.1)
สูง	87 (58.8)	0 (0.0)	28 (19.8)	59 (39.9)
การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่				
ต่ำ	29 (19.6)	1 (00.7)	24 (16.2)	29 (19.6)
สูง	119 (80.4)	0 (00.0)	49 (33.1)	70 (47.3)
การกำกับดูแลของบิดามารดา				
น้อย	27 (18.2)	1 (00.7)	24 (16.2)	2 (01.4)
ปานกลาง	48 (32.4)	0 (00.0)	29 (19.6)	19 (12.8)
ดี	73 (49.3)	0 (00.0)	20 (13.5)	53 (35.8)
สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน				
น้อย	23 (15.5)	1 (00.7)	15 (10.1)	7 (04.7)
ปานกลาง	59 (39.9)	0 (00.0)	33 (22.3)	26 (17.6)
สูง	66 (44.6)	0 (00.0)	25 (16.9)	41 (27.7)
การเข้าถึงบุหรี่				
ต่ำ	52 (35.1)	0 (00.0)	23 (15.5)	29 (19.6)
ปานกลาง	83 (56.1)	0 (00.0)	44 (29.7)	39 (26.4)
สูง	13 (08.8)	1 (00.7)	6 (04.1)	6 (04.1)
มาตรการทางสังคม				
น้อย	35 (23.6)	0 (00.0)	26 (17.6)	9 (06.1)
ปานกลาง	50 (33.8)	0 (00.0)	25 (16.9)	25 (16.9)
สูง	63 (42.6)	1 (00.7)	22 (14.9)	40 (27.0)

3. ปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ระดับปานกลาง (Odds Ratio [OR] = -1.17, Condence Intervals [CI] = -2.064 ถึง -0.275), การกำกับดูแลของบิดามารดาในระดับน้อย (OR = -3.64, 95% CI = -5.495 ถึง -1.776) และระดับ

ปานกลาง (OR = -1.27, 95% CI = -2.158 ถึง -0.372) และ มาตรการทางสังคมระดับน้อย (OR = -1.20, 95% CI = -2.335 ถึง -0.065) โดยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้ ร้อยละ 48.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Nagelkerke R² = 0.487) ส่วนตัวแปรที่ไม่สามารถทำนาย

ได้ มี 6 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ระดับต่ำและปานกลาง และมาตรการทางสังคมระดับปานกลาง (ตาราง 2)

ในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ระดับต่ำ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ระดับน้อยและระดับปานกลาง และการเข้าถึงบุหรี่

ตาราง 2 ปัจจัยทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนโดยการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก-ลำดับ (n = 148)

ตัวแปร	Estimate†	SE	Wald	df	Sig.	95% CI††	
						Lower	Upper
ทัศนคติต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ (สูง*)							
ปานกลาง	-1.17	0.46	6.57	1	.010	-2.064	-0.275
การรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ (สูง*)							
ต่ำ	1.27	0.68	3.45	1	.063	-0.070	2.613
การกำกับดูแลของบิดามารดา (ดี*)							
น้อย	-3.64	0.95	14.68	1	.000	-5.495	-1.776
ปานกลาง	-1.27	0.46	7.71	1	.005	-2.158	-0.372
สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (สูง*)							
น้อย	0.81	0.80	1.00	1	.316	-0.770	2.382
ปานกลาง	-0.23	0.47	0.23	1	.629	-1.157	0.699
การเข้าถึงบุหรี่ (สูง*)							
ต่ำ	1.16	0.79	2.18	1	.140	-0.382	2.707
ปานกลาง	0.68	0.74	0.85	1	.357	-0.764	2.124
มาตรการทางสังคม (สูง*)							
น้อย	-1.20	0.54	4.29	1	.038	-2.335	-0.065
ปานกลาง	0.15	0.52	0.09	1	.767	-0.858	1.164

*Reference group, †Estimate: ordered log-odds, ††Confidence Intervals [CI]

Model (Likelihood ratio) Chi-square = 69.206, df = 10, p < .05, Nagelkerke R² = 0.487

การอภิปรายผลการวิจัย

1. พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 50 มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่อยู่ในระดับสูง เนื่องจากส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.4 เป็นเพศหญิง ซึ่งโดยธรรมชาติของเพศหญิงจะมีความอยากรู้ ชอบความตื่นเต้นโลดโผนน้อยกว่าเพศชาย (ชลลดา ไชยกุลวัฒนา และคณะ, 2560) นอกจากนี้

เพศหญิงจะได้รับการปลูกฝังว่าอบายมุข โดยเฉพาะบุหรี่ สุรา เป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับผู้หญิง (ศศิธร ขิดนาย และ วราภรณ์ ยศทวี, 2561)

2. ผลการวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย เพียงบางส่วนโดย 4 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติต่อการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ระดับปานกลาง การกำกับดูแลของบิดา

มารดาระดับน้อยและปานกลาง และมาตรการทางสังคมระดับน้อยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมหลักเลียงการสูบบุหรี่ของนักเรียนได้ร้อยละ 48.7

2.1 *ทัศนคติต่อการหลักเลียงการสูบบุหรี่* เป็นความรู้สึกทางบวกต่อการหลักเลียงการสูบบุหรี่ สอดคล้องกับโมเดลเชิงนิเวศวิทยาที่อธิบายว่าปัจจัยระดับบุคคลด้านจิตวิทยาซึ่งในที่นี้คือ ทัศนคติจะเป็นแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพในการหลักเลียงการสูบบุหรี่ได้ (กรรณิการ์ ศุภชัย, 2559) รวมไปถึงตามทฤษฎีแรงจูงใจที่อธิบายว่ามนุษย์จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ เพื่อแสวงหาสิ่งที่พึงพอใจ หากนักเรียนสูบบุหรี่อาจจะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ถูกสังคมตำหนิ ถูกมองในด้านลบ (พรพัชร ศิริอินทราพร, 2550) ดังนั้นนักเรียนจึงหลักเลียงการสูบบุหรี่ เพื่อจะหลักเลียงการได้รับผลทางลบ นอกจากนี้ค่านิยมของสังคมในการต่อต้านการสูบบุหรี่อาจมีส่วนช่วยให้เกิดพฤติกรรมหลักเลียงการสูบบุหรี่ด้วยเช่นกัน เมื่อวัยรุ่นมีการรับรู้ว่าจะสังคมยอมรับพฤติกรรมดังกล่าว ก็จะรับรู้ว่าการไม่สูบบุหรี่เป็นสิ่งที่ดี และเมื่อแสดงพฤติกรรมนี้แล้วได้รับการเสริมแรง เช่น ได้รับคำชมเชยจากผู้ใหญ่ ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน สิ่งเหล่านี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมหลักเลียงการสูบบุหรี่ (พรพัชร ศิริอินทราพร, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับ พรพัชร ศิริอินทราพร (2550) พบว่า ทัศนคติต่อการหลักเลียงการสูบบุหรี่ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้พฤติกรรมหลักเลียงการสูบบุหรี่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.78 หน่วย

2.2 *การกำกับดูแลของบิดามารดา ครอบครั* ที่บิดามารดามีการควบคุมที่เหมาะสม มีระเบียบแบบแผน ที่แน่นอน การมีความรู้สึกผูกพันที่ดีระหว่างบิดามารดากับบุตร การให้ความรักความเอาใจใส่บุตร ทำให้การควบคุมมีผลทางบวกต่อการป้องกันไม่ให้บุตรสูบบุหรี่ (นิภาวรรณ หมีทอง, 2551) ความสัมพันธ์ในครอบครัว การดูแลสมาชิกในครอบครัวอย่างใกล้ชิด การไม่ยอมรับการสูบบุหรี่ในบ้าน และการไม่ยอมรับพฤติกรรมสูบบุหรี่ของบุคคลในบ้าน เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดพฤติกรรม

การสูบบุหรี่ของวัยรุ่น (มงคลธรรมวิชาน, ประสิทธิ์ สระทอง, และจักรี บางประเสริฐ, 2561) สอดคล้องกับโมเดลเชิงนิเวศวิทยาที่อธิบายว่าปัจจัยระหว่างบุคคลในด้านครอบครัว ซึ่งในที่นี้คือ การกำกับดูแลของบิดามารดาจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมหลักเลียงการสูบบุหรี่ได้ (McLeroy et al., 1988)

2.3 *มาตรการทางสังคม* เป็นปัจจัยในระดับนโยบายตามแนวคิดโมเดลเชิงนิเวศวิทยา ซึ่งเป็นข้อกำหนดระเบียบ นโยบาย หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบุหรี่ ที่เป็นปัจจัยในการช่วยป้องกันการสูบบุหรี่ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า นโยบายการควบคุมการบริโภคบุหรี่ ราคาบุหรี่ และการขึ้นภาษีบุหรี่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของเด็กในวัยเรียน (Qing, Termsirikulchai, Vatanasomboon, Sujirarat, Tanasugarn, & Kengganpanich, 2011) สอดคล้องกับการพบว่า ปัจจัยในระดับสังคม/นโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะการออกกฎหมาย และการขึ้นภาษีบุหรี่มีผลในเชิงการป้องกันการสูบบุหรี่ในเยาวชนไทย (จรัญ อุสาหะ และคณะ, 2558)

3. *ตัวแปรที่ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมหลักเลียงการสูบบุหรี่* ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลักเลียงการสูบบุหรี่ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และการเข้าถึงบุหรี่

3.1 *การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลักเลียงการสูบบุหรี่* เป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล จากแนวคิดทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองของ Bandura (1977) หากบุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเอง และมีความคาดหวังต่อผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นสูง ทั้งสองด้าน บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม แต่หากมีเพียงด้านใดด้านหนึ่งสูงหรือต่ำ บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มไม่แสดงพฤติกรรม ในการศึกษาครั้งนี้ ถึงแม้ว่านักเรียนจะมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลักเลียงการสูบบุหรี่ในระดับสูง แต่อาจมีความเป็นไปได้ว่านักเรียนมีความคาดหวังต่อผลลัพธ์จากการหลักเลียงการสูบบุหรี่ต่ำ

เช่น เมื่อไม่สูบบุหรี่ก็ไม่ได้รับคำชมจากบิดามารดา หรือครู อาจารย์ เป็นต้น

3.2 *สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน* อาจเนื่องมาจากมีสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมหลักเลียงการสูบบุหรี่ เช่น การได้รับข้อมูลทางด้านนโยบายประกาศเป็นโรงเรียนปลอดบุหรี่ การมีป้ายหรือสัญลักษณ์ในการห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณที่เห็นได้ชัดเจน เป็นต้น นักเรียนมีการรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง (55.4%) สอดคล้องกับ ชลลดา ไชยกุลวัฒนา และคณะ (2560) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ ในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย นอกจากนั้น สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ที่เป็นสิ่งที่นักเรียนเห็นอยู่เป็นประจำ จึงอาจทำให้ไม่สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมหลักเลียงการสูบบุหรี่ได้

3.3 *การเข้าถึงบุหรี่* อาจเนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการหลักเลียงการสูบบุหรี่อยู่ในระดับสูง รวมทั้งมีการกำกับดูแลของบิดามารดาอยู่ในระดับดี

ครอบครัวที่มีการดูแลสมาชิกในครอบครัวอย่างใกล้ชิด ไม่ยอมรับการสูบบุหรี่ในบ้าน และไม่ยอมรับพฤติกรรมสูบบุหรี่ของบุคคลในบ้าน เป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น (มงคล ธรรมวิธาน และคณะ, 2561) ไม่ว่านักเรียนจะมีโอกาสในการเข้าถึงบุหรี่ยากหรือง่ายก็มีพฤติกรรมหลักเลียงการสูบบุหรี่สูง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมนักเรียนให้มีทัศนคติต่อการหลักเลียงการสูบบุหรี่ มีการกำกับดูแลของบิดามารดา และมาตรการทางสังคมเพื่อวางแผนจัดโครงการในการส่งเสริมพฤติกรรมหลักเลียงการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ควรพัฒนาโปรแกรมในการส่งเสริมทัศนคติต่อการหลักเลียงการสูบบุหรี่ ร่วมกับการส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วม รวมถึงการนำมาตรการทางสังคมเป็นนโยบายในการป้องกันการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

เอกสารอ้างอิง

- กรณีการ์ ศุภชัย. (2559). Ecological Model: โมเดลการจัดกระทำปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพ. *วารสารปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ไทย*, 3(1), 17-27.
- จรรย์ อุสาหะ, สฐิตพร กันวิหค, เศรษฐี จุฬาสรีกุล, และวิไลลักษณ์ หฤหรรษพงศ์. (2558). การสังเคราะห์อภิमानงานวิจัยปัจจัยป้องกันพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในเยาวชนไทย. *วารสารควบคุมโรค*, 41(4), 271-284.
- ชลลดา ไชยกุลวัฒนา, ประกายดาว สุทธิ, และวิชานีย์ ใจมาลัย. (2560). พฤติกรรมสูบบุหรี่และปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นตอนต้นจังหวัดพะเยา. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 27(3), 57-67.
- ธวัชชัย วรพงศธร, และสุรีย์พันธุ์ วรพงศธร. (2561). การคำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับงานวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*Power. *วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม*, 41(2), 11-21.
- นิภาวรรณ หมี่ทอง. (2551). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาอาชีวศึกษาหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร).
- มงคลธรรมวิธาน, ประสิทธิ์ สระทอง, และจักรี บางประเสริฐ. (2561). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่และพฤติกรรมการเลิกสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในเขตการปกครองฝั่งธนบุรี กรุงเทพมหานคร. *Veridian E-Journal Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and Arts)*, 11(2), 2282-2309.

- พรพัชร ศิริอินทราพร. (2550). ความสามารถในการพยากรณ์ของทัศนคติต่อการหลีกเลี่ยงในการสูบบุหรี่และความฉลาดทางอารมณ์ที่มีต่อพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พิษณุโลกฮอตนิวส์. (2562). รพ.พุทธชินราชจัดกิจกรรมวันงดสูบบุหรี่โลก. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2563, จาก <https://www.phitsanulokhotnews.com/2019/05/31/131244>
- มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่. (2561). 3 อำนาจของพิษณุโลกขับเคลื่อนงานลงสู่ชุมชนสร้างอสม.ช่วยคนให้เลิกบุหรี่. สืบค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2563, จาก http://www.ashthailand.or.th/th/news_page .php?id=1347
- ศศิธร ชิดนายิ, และวราภรณ์ ยศทวี. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น จังหวัดอุดรธานี. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี, 10(1), 83-93.
- ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อควบคุมยาสูบ (ศยจ.). (2561). รายงานสถิติการบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ. 2561. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมีนังการพิมพ์.
- สุวิรัตน์ เวียงกมล, พรณา หอมสินธุ์, และรุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์. (2560). ต้นทุนชีวิตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ระยะแรกของนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารพยาบาลสาธารณสุข, 31(2), 91-108.
- อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์. (2559). โทษของบุหรี่ มีผลต่อสุขภาพและคนรอบข้าง. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2562, จาก <https://med.mahidol.ac.th/ramachannel/home/article>
- อารยา ศรีไพโรจน์. 2562). บุหรี่...พิษภัยร้ายกับวัยรุ่น. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2562, จาก http://www.pharm.tu.ac.th/uploads/pharm/pdf/articles/20190328_03.pdf
- Bandura, A. (1997). *Social learning theory*. New Jersey: Englewood Cliffs.
- Burns, N., & Grove, S. K. (2009). *The practice of nursing research: Appraisal, synthesis, and generation of evidence* (6th ed.). St. Louis: W.B. Saunders.
- Ford, K. H., Diamond, P. M., Kelder, S. H., Sterling, K. L., & McAlister, A. L. (2009). Validation of scales measuring attitudes, self-efficacy, and intention related to smoking among middle school students. *Psychology of Addictive Behaviors*, 23(2), 271-278.
- McLeroy, K. R., Bibeau, D., Steckler, A., & Glanz, K. (1988). An ecological perspective on health promotion programs. *Health Education Quarterly*, 15(4), 351-377.
- Qing, Y., Termsirikulchai, L., Vatanasomboon, P., Sujirarat, D., Tanasugarn, C., & Kengganpanich, M. (2011). Factors related to tobacco use among middle school students in China. *The Southeast Asian Journal of Tropical Medicine and Public Health*, 42(5), 1249-1261.
- Teodoro, M. L. M., Cerqueira-Santos, E., de Moraes, N. A., & Koller, S. H. (2008). Protective factors related to smoking among Brazilian youth. *Universitas Psychologica*, 7(1), 139-148.
- World Health Organization. (2019). *Vision, mission, goal and objectives*. Retrieved December 2, 2020, from <https://www.who.int/fctc/reporting/Annexsixmauritus.pdf>